

NOVO MESTO
6. junij 1986
št. 6

KURIR

časopis kolektiva industrije motornih vozil

Karavana uspešno zaključila pot

Po štirinajstih dneh uspešnega reprezentiranja naših vozil so se udeleženci karavane srečno vrnili v Novo mesto. Podrobneje o dogodkih, vtisih, efekti karavane boste lahko brali v posebni izdaji Kurirja. Tokrat pa le motiv iz poti; počitek ob jadranski magistrali — na poti proti zadnji postaji Sarajevo.

Poročilo ZKPO IMV

SPLOŠNA SITUACIJA

Za april so značilne predvsem povečane težave z likvidnostjo kot seštevek vrste negativnih vplivov, ki so hkrati začeli delovati na razmere v IMV. Gre za zamude pri dobavah RNUR-ja in tudi domačih dobaviteljev, zaradi katerih se povečuje nedokončana proizvodnja, ki odpade cca 2/3 na izvoz in 1/3 za domači trg, nadalje gre tudi za spremembo dinamičnega plana prodaje na domačem trgu kot posledico nadaljnjega zmanjševanja kupne moči na tem segmentu trga in za povečane količine vozil ZASTAVA od prvotno predvidenih količin za leto 1986. Rezultat teh vplivov so povečane zaloge gotovih vozil in povečana nedokončana proizvodnja. Tržišče nadalje ne daje več predplačil za pričakovana vozila, temveč zahteva normalni plačilni rok 15 dni, oz. nekateri bi želeli celo kreditiranje. Takšne spremembe imajo seveda močan vpliv na likvid-

nost, ki je bila zaradi tega osrednji problem meseca. Čeprav vemo, da se bo situacija v maju in juniju bistveno izboljšala (predvidena je minimalna proizvodnja za domači trg in nadaljevanje sedanjega povpraševanja, ki bo absorbiralo trenutne zaloge in vso tekočo proizvodnjo), nam ni uspelo prepričati bank za bistveno večji angažman in za spremljanje situacije, ki je v avtomobilski branži normalna. Zaradi tega je porasla naša zadolžitev pri dobaviteljih, ki so začeli resno groziti z ustavitvami dobav, kar bi imelo nepopravljive posledice za pričakovane rezultate poslovanja in že doseženo povečano solidnost v plačilih, ki smo jo uspešno realizirali ob koncu leta 1985 in v prvih dveh mesecih tekočega leta. Ob skrajnih naporih vseh razpoložljivih notranjih sil in zaradi še vedno velikega razumevanja večine poslovnih partnerjev, nam je za silo uspelo preživeti kritično obdobje, vendar je realno pričakovati ob

eventuelni ponovitvi takšne situacije tudi ustavev proizvodnje, če ne bo ustrezne bančne spremljave, ki jo upravičeno pričakujemo. Znano dejstvo, da IMV nima lastnega

Marjan Anžur
predsednik KPO DO IMV

obratnega kapitala, se v minulemu letu trajno ni bistveno izboljšalo. Zato je poslovanje brez ustreznega finančnega suporta v tej situaciji nemogoče in zgolj slučaj bi bil, da bi nam uspelo uravnati vse proizvodne in prodajne aktivnosti tako, da bi bančnih plasmajev tudi občasno ne bi bilo treba povečati. Zato pričakujemo večjo

pripravljenost bank pri premoščanju likvidnostnih težav ne glede na to, da še nismo predložili dolgoročnega programa avtomobilске dejavnosti, sicer lahko ogrozimo vse dosedanje rezultate in napore sanatorjev in realizacijo letnega plana.

V prikoličarskem programu se proizvodnja odvija po planu, enako velja za prodajo, izvoz in prilive.

REZULTATI POSLOVANJA V I. KVARTALU 1986

IMV je prvi kvartal leta 1986 zaključil s pozitivnim rezultatom, kar velja za oba glavna programa in za vsak TOZD posebej. Rezultat je sicer skromnejši od planiranega, vendar ob zelo pomembnem dejstvu, da smo uspeli s tekočimi rezultati pokriti vse stroške poslovanja, vključno stare obveznosti, ki so že zapadle v odplačilo. Z ostanom ČD smo formirali rezervni sklad (4 % od ustvarjenega dohodka), sklad skupne porabe (4,3 % od BOD) ter poslovni sklad v višini 70,8 mio din.

Nadaljevanje na 2. strani

Rezultati poslovanja bi bili vsekakor ugodnejši, če bi nam uspelo realizirati prodajo v predvidenih količinah in po predvideni dinamiki po vmesni podrazitvi.

V količinskem smislu znaša realizacija avtomobilskega programa 25 % letnega plana, medtem ko je ta indeks pri prikolicah 26 %. V globalu je torej plan dosežen, oz. celo malenkostno presežen. V primerjavi z enakim obdobjem lanskega leta je avtomobilska proizvodnja za 1 % večja, prikoličarska pa za 36 %.

Prodaja vozil je v primerjavi z enakim obdobjem lani narasla za 2 %, predvsem zaradi večje prodaje BU vozil. Pri prikolicah je prodaja narasla za 31 %.

Skupen izvoz IMV je bil v primerjavi z enakim obdobjem preteklega leta višji za 20 %, uvoz pa za 15 %.

Pokritost uvoza z izvozom je znašala 123 % in je za 10 % boljša kot v preteklem letu. V avtomobilski dejavnosti je pokritost 103 %, v prikoličarski pa 255 %.

Število zaposlenih po staležu je za 3 % nižje glede na enako obdobje preteklega leta in za 1 % nižje glede na plan.

Pri ocenjevanju doseženega rezultata je treba upoštevati dejstvo, da smo plačali 170 mlrd obresti na obratna sredstva, 42 mlrd obresti na kredite za osnovna sredstva in 30 mlrd negativnih tečajnih razlik. Za primerjavo naj služi izplačana masa za OD v tem obdobju, ki je 157 mlrd. Vse to kaže seveda na izredno velik vpliv stroška obresti na tekoče poslovanje, kot posledico dolgoletne izgube in negativnega poslovnega sklada.

Odnosi z RNUR

V odnosih z RNUR se vzdržuje pozitivna klima, ki je nastala po podpisu aneksa v decembru 1985. Beležimo vrsto stikov na različnih nivojih, ki so usmerjena predvsem v reševanje operativnih problemov povezanih z nabavo, prodajo, prehodom na dobavo po delih in na aktivnosti v zvezi s pripravo dolgoročne rešitve. V vseh teh stikih prevladuje konstruktivna atmosfera ob prizadevanjih obeh strani, da se kriza v obeh podjetjih čimprej prebrodi.

Kljub vsem tem pozitivnim trendom pa je treba omeniti vrsto negativnih činiteljev, ki so pretežno posledica težav s katerimi se RNUR spopada in ki imajo močan vpliv na poslovanje IMV. Smatramo, da so te težave

prehodnega značaja in da bomo našli ustrezne rešitve v obojestransko korist.

Zaradi korekcije ocen tržišča je namreč prišlo do zmanjšanja izvoznih naročil za RNUR od 31.500 na 28.000 vozil. Ponujeno kompenzacijo zaenkrat še proučujemo, vendar bo prav gotovo negativno učinkovala na pričakovani rezultat in to najverjetneje v zadnjem kvartalu tega leta.

Zaradi težav z rezultati poslovanja v RNUR prihaja tudi do negativne tendence na področju cen, kjer je opaziti pritisk na zniževanje naših izvoznih in povečevanje uvoznih cen. Prepovedi se realizirajo tudi ugodnosti, ki smo jih dogovorili v zvezi s kompenzacijo rednega uvoza. S tem v zvezi vodimo obsežne akcije, da se zadeve uredijo v skladu z možnostmi in sprejetimi dogovori.

V zvezi s predložitvijo programa dolgoročne rešitve je žal prišlo do novega zamika roka in to izključno zaradi razlogov na strani RNUR. Glede na vrsto pomembnejših prioritet v RNUR prihaja do zamud pri sprejemanju za nas potrebnih odločitev in zaradi tega do razlik med obljubami ekipe, ki se z nami dogovarja in odločitvami, ki se sprejemajo na nivoju glavne direkcije.

Z naše strani smo že in še bomo napravili vse, da pride čimprej do potrebnih odločitev. Ocenjujemo, da bi kakršnokoli postavljanje ultimatov v tem trenutku privedlo do prenehanja sodelovanja, kar bi naenkrat ogrozilo vse dosežke v lanskem in letošnjem letu. Trenutno nam rezultati poslovanja ob pokrivanju vseh terjatev omogočajo tudi nekoliko mirnejše čakanje na optimalno dolgoročno rešitev, kar je vsekakor v prid kvalitetnejši odločitvi.

ALTERNATIVNE MOŽNOSTI

ZCZ nam je v sredini aprila predložila alternativni program dolgoročne rešitve, ki predstavlja pomemben napredek od že znane ponudbe iz lanskega leta in pomeni realno možnost rešitve dolgoročnega programa ob nekaterih še ne dovolj preciziranih elementih.

Do zamude prihaja tudi pri japonski ponudbi, kjer predstavlja jugoslovanska zadolženost, naš politični sistem in slab image jugoslovanskih izdelkov v svetu resno oviro pri kreiranju pogumnejše odločitve za sovlaganje v IMV. Kljub temu upamo, da bomo do konca maja pridobili vsaj eno resno ponudbo.

PREDSEDNIK ZKPO IMV
Marjan ANŽUR, dipl. ing.

Novo mesto, 5. 5. 1986

Seja konzorcija za IMV

Na seji konzorcija za IMV, 23. 5. 1986, ki jo je vodil tovariš Jože Setnikar so predstavniki bank obravnavali poročilo o poslovanju IMV v obdobju januar – marec 1986 in ga ocenili kot

Janez Bedina (sedaj bivši predsednik konzorcija) ostaja še naprej prijatelj IMV-ja

Najobsežnejše so bile diskusije okrog likvidnostne problematike, ki zahteva še precejšnje angažiranje vseh.

V nadaljevanju je tov. Lavrič in tov. Marjan Anžur prisotnim predstavil srednjeročni program razvoja prikoliške dejavnosti v obdobju 1986–1990. Tovariš Anžur pa je predstavil potek razreševanja dolgoročnega koncepta razvoja avtomobilске

dejavnosti, ki ga objavljamo na 1. strani.

Ob zaključku seje se je tov. Anžur zahvalil za aktivno in uspešno delo predsedniku konzorcija Janezu Bedini, ki je predal funkcijo ob zahvali pa je zatrdil, da ostaja še naprej privrženec in simpatizer IMV-ja.

Člani konzorcija so si ogledali tudi nove proizvodne prostore novomeške tovarne prikolic.

Seja konzorcija za IMV, 23. 5. 1986 v Novem mestu.

RENAULT

Pogovor z Mitjem Novakom, v.d. direktorjem naše največje TOZD

Da v uvodu prebija led naj vas vprašam, kako se počutite kot v. d. direktor naše največje tozd?

NOVAK: »Na to vprašanje vam lahko odgovorim, da zaenkrat nimam posebnih občutkov, ker sem relativno malo časa na tej funkciji. Opažam pa, da mi zadnje čase dnevi hitreje minevajo in da le s težavo uspevam razpoložljivi čas, kolikor toliko pravilno razporediti. Poglavitno pri vsem tem je, da v dopoldanskem času na delovnem mestu skušam vzpostaviti kontakt s sodelavci na osnovi medsebojnega razumevanja in spoštovanja, kar naj bi bila osnova za uspešno skupinsko delo, brez katerega sam ne bi mogel ničesar narediti.

V preteklem obdobju sem ugotovil, da je vse kar vzameš v roke »življenjski problem«, ne glede kje ga začneš reševati.

Naša TOZD je velika TOZD – finalist. Zato se vsi problemi nakopičijo na koncu finalizacije proizvoda. Marsikdo za probleme pripisuje krivdo objektivnim, subjektivnim okoliščinam, slabemu informiranju... Seznanjam se z razmerami v vsaki organizacijski enoti in tudi drugi so seznanjeni z njimi toliko, kolikor hočejo. Če iščem informacijo, jo dobim, nekateri podatki že po naravi prihajajo med ljudi, saj imajo svoj časopis »KURIR«, oglasne deske, zbornice, razne komisije.

Tistemu, ki bi rad kaj vedel, se zelo težko kaj prikrije. Dejstvo pa je, da nihče ne more o čem prepričati nekoga, ki tega noče. Seveda pa nekateri hočejo, da jim vse prineses na krožniku, hkrati pa je najlažje reči, da o problemu nič ne veš. Tako bi morali nehati razmišljati. Sicer pa pride najbolj natančna informacija o stanju podjetja vsakega petnajstega v mesecu, torej takrat, ko dobimo osebne dohodeke.

Gotovo je ta hip umesno vprašanje, kako uspešno je tozd posloval v prvem tromesečju tega leta? Kakšna je bila načrtovana proizvodnja in dejansko dosežena?

NOVAK: »Iz poročila o poslovanju v prvem kvartalu lahko povzamem bistvene elemente, ki so pozitivno ali negativno vplivali na potek poslovanja TOZD TA.

Z doseženo proizvodnjo sem zadovoljen, saj smo jo presegli, glede na enako obdobje lani za 1 %, dočim je na letni plan 86

izvršitev le 25 %. Slaba stan pa so še vedno zastoji zaradi nepreskrbljenosti delovnih mest z materialom, neizkoriščene kapacitete in previsok tehnološki izmet. Pri nekaterih sestavljenih delih smo dosegli zavidanja vredno kvaliteto, medtem ko bo pri končanem izdelku oz. avtomobilu potrebno posvetiti kvaliteti več pozornosti kot doslej.

Stroški proizvodnje rastejo hitreje od rasti proizvodnje, kar je nedopustno. Poleg tega pa tudi fiksni stroški rastejo hitreje od direktnih stroškov, kar je tudi nenormalno. Organizacija dela, tako v proizvodnji, kot v režiji, nudi določene notranje rezerve, ki jih moramo izkoristiti. Stroški, ki so odločno previsoki, terjajo dodatne analize, zato bomo v TOZD-u morali ukrepati v smeri varčevanja oz. je štednja obvezna!

O pravilnem planiranju zaloga oz. nabave in porabe še vedno težko govorimo, glede na to, da se bodo rezultati določenih aktivnosti na tem področju opazili v drugem kvartalu.

V TOZD TA je bilo v prvem tromesečju zaposlenih povprečno 2282 delavcev. Produktivnost se je povečala (10 %), zato smatram, da organizacija še ni na takem nivoju, da bi optimalno zaposlovala ljudi na delovnih mestih.

Povprečni osebni dohodek je bil 66.563,00 din mesečno na zaposlenega. Ugotavljam, da je še vedno znatno pod povprečjem SR Slovenije, zato je v drugem kvartalu nujno povečanje osebnih dohodkov, seveda v skladu z resolucijskimi usmeritvami, dogovori ter rezultati dela, to je s povečanjem izkoriščenosti proizvodnih kapacitet, izrabe delovnega časa, manjšimi stroški ter povečanjem produktivnosti dela.

Ob rezultatih v proizvodnji pa nikakor ni zanemarljiva prodaja, kako jo ocenjujete v prvih treh mesecih in kako ocenjujete bodoče perspektive dosedanjega proizvodnega programa?

NOVAK: »Prodaja ni tekla po zastavljenih planih, vseeno pa je večja za 2 % kot v enakem obdobju lani. Do konca prvega polletja moramo doseči planirani izvoz, ker bi vsako zmanjšanje imelo velike negativne posledice.

Finančni rezultat prvega tromesečja je ugoden, saj je ustvarjen ostanek dohodka 952 mio din ali 23 % načrtovanega. S takim tempom moramo nadaljevati, če hočemo pokriti vse zakonske in pogodbene obveznosti ter zadostiti želje s področja investicij, ter potrebe splošnega in družbenega standarda.

Ukrepi za nadaljnje poslovanje v drugem tromesečju morajo torej zajemati povečanje proizvodnje, zmanjšanje stroškov, oz. njihovo stalno kontrolo, znižanje zaloga, povečanje osebnih dohodkov v skladu z rezultati dela (ne cen), povečanje produktivnosti, ter kot najvažnejše v sedanjih situaciji, povečanje izvoza. Sedaj moramo ne le izpolniti plan v drugem tromesečju, temveč tudi nadoknaditi zamujeno na planu izvoza iz prvega kvartala. Tržna situacija je taka, da bo na domačem trgu, od katerega smo v prvem tromesečju dovolj iztržili, glede na 2-kratno povišanje le maksimalno povečanje izvoza.

Menim, da sedanji proizvodni program, posebej program, ki ga izdelujemo v TA, ni tržno vabljen. Posebej bi morali kontinuirano in intenzivno obdelovati domači trg s povdankom na družbenem sektorju. Program bi lahko imel perspektivo le za obdobje do leta 1990.

Tema mnogih pogovorov je kako naprej, kako do leta 1990, ob dejstvu, da je še programska usmeritev tozd nejasna, kaj nam lahko poveste na to temo?

NOVAK: »Na podlagi predpisanega aneksa k obstoječi pogodbi z RNUR-jem bo Tovarna avtomobilov nadaljevala s proizvodnjo avtomobilov po sedanjem programu z RNUR-jem, s tem da bo ZKPO skušal z istim partnerjem podpisati tudi dolgoročno pogodbo in na ta način zagotoviti nadaljnjo proizvodnjo avtomobilov v IMV za najmanj srednjeročno obdobje od 1986 – 1990, ter po možnosti tudi za obdobje do leta 2000.

V kolikor sporazum z RNUR-jem ne bo možno doseči, obstajajo, kot vam je že znano, resne možnosti za nadaljevanje avtomobilske proizvodnje z nekaterimi tujimi in domačimi partnerji.

V primeru, da tudi te možnosti ne bodo dale ustreznih rezultatov, bo TA morala v srednjeročnem obdobju 1986 – 1990 prestrukturirati avtomobilski program z realizacijo alternativnih programov.

Kako mislite realizirati našete programe?

NOVAK: »Mislim, da bi se avtomobilski program v okviru samostojne DO za proizvodnjo avtomobilov lahko še naprej izdeloval in plasiral na vsa dosedanja tržišča in verjetno še na druga tržišča.

Osnova za to pa bi moral biti nov sanacijski program, ki bi vključil vse potrebne aktivnosti, vključno z investicijami, ki bi jih morale podpreti banke oz. sanatoriji.

Ali nameravate s tehnično tehnološkega vidika program realizirati tako kot dosedaj z uvoženimi tehnologijami ali s formiranjem ustreznih služb z našimi strokovnjaki?

NOVAK: »Iluzorno je pričakovati, da v primeru nadaljevanja sodelovanja s firmo RENAULT ali kakšnim tujim partnerjem, sami razvijamo tehnološke procese, ker se za te aktivnosti nismo usposobili glede na slabo razvito razvojno raziskovalno dejavnost in slabi kadrovske strukture. Menim, da bi naši bodoči razvojni programi morali biti usmerjeni v tehnologijo višje stopnje predelave in obdelave ter racionalnejšo porabo repromaterialov in drugih nadomestnih surovin. Žal pa je ta tehnologija uvožena. Za uveljavljanje lastnega znanja tehnično-tehnološke posodobitve proizvodnega procesa, bi lahko imeli na programu nove familije gospodarskih vozil.

Zakaj ni prišlo do realizacije investicijskega programa A leta 78 in je predvideval osvajanje novih komponent R-4 za katere je bila tudi nabavljena nova strojna oprema (npr. krmilni mehanizem, pesto kolesa – spredaj, zavorni boben GTL, disk)?

NOVAK: »Investicijski program iz leta 1987 ni realiziran

Nadaljevanje na str. 4

predvsem zaradi prevelike finančne zahtevnosti, katere nikakor nismo mogli realizirati v tistem obdobju. Ko je IMV leta 1980 zaključil poslovanje z izgubo, je to dodatno poslabšalo situacijo, ne glede na to, da je uvoženi del opreme za posamezne programe bil izdobiljen

V začetku leta 1983 je bil izdelan nov sanacijsko-razvojni program IMV ob pomoči zunanjih sodelavcev in sodelavi f. Fenault. To so poznani programi: IMV 1, IMV 2 in IMV 3 I. faza, v katerih je bilo predvideno aktiviranje opreme, ki je lažala v skladiščih. Spremenjeni pogoji poslovanja in gospodarjenja so nujno vplivali na določene dodatne dopolnitve. Analize so pokazale, da bi rezultati poslovanja IMV 2 bili zelo negativni, zato je bilo nujno potrebno ustaviti vse aktivnosti na tem programu. Po RENAULT-jevem konceptu je bil IMV 2 odvisen od programa IMV 1, tako da smo se morali odreči tudi tega programa. Prioritetna naloga v tako nastali situaciji koncem leta 1984 je bila, da se tekoče poslovanje avtomobilске proizvodnje skupaj s prodajo rezervnih delov spravi na poslovanje s čim manjšo izgubo oz. pozitivno. Pódvzeti so bili različni organizacijski in tehnološki ter komercialni ukrepi, ki so pripomogli, da se v veliki meri odpravi poslovanje z izgubo. V tem času so narejene različne študije, da se čimceneje pride do rešitev za posamezne programe, ki sicer zahtevajo velika vlaganja v domačo opremo. Firma Renault ni bila pripravljena v skupno vlaganje, tako da so posamezni programi in študije ostale samo na papirju. Sedaj se analizirajo in pripravljajo najrazličnejše možne variante, da se ceneje pride do rešitve.

Moram povedati, da se vodijo razgovori s posameznimi OZD o odprodaji specifične opreme, ki jo po nekaterih variantah ne bi potrebovali v TA, tako da bi se sredstva angažirana na kompletiranju opreme, ki bi jo nujno morali aktivirati. Predvsem mislim na odpravo ozkih grl za povečani obseg izdelave rezervnih delov za Renault. Široka paleta interesentov za izdelavo odpreškov v naši presernici daje ob zagotovitvi ustreznе kvalitete izdelave ter ob novih zaposlitvah zagotovila, da bomo ob sedanjem proizvodnem programu

lahko dosegli izkoriščenost kapacitet do 70 %, kar je seveda še premalo. Nujni so dodatni napor, da bi to izkoriščenost še povečali. Določene aktivnosti peljemo, da bi angažirali več opreme v mehanski obdelavi v sodelovanju z ŽIČNO-Celje na izdelavi ležajev in elementov za ISKRO.

Znano nam je, da so se oz. se bodo ukinile proizvodne linije za nekatere pozicije (premike, kolesni obroči (vezano na rezervne dele). Kako si zamišljate izkoristiti proizvodne kapacitete, zakaj nismo pravočasno sledili spremembam in preuredili linije za proizvodnjo delov R-4 - GTL. Zakaj se odprodaja strojna oprema, ko še nam niso znane lastne potrebe, glede na bodoče proizvodne programe?

NOVAK: »Znano je dejstvo, da se z začetkom proizvodnje spremenjenih vozil pri TL m. 87 močno zmanjša stopnja osvojenosti in izkoriščenosti opreme v IMV!

Skupaj s predstavniki f. Renault smo analizirali možnosti pravočasne izvedbe sprememb obdelave mehanskih delov prem za vozila R-4 GTL v oddelku mehanske obdelave in ocenili, da se investicijski vložek potreben za realizacijo sprememb nikakor ne pokrije s količino proizvedenih vozil R-4. RNUR ni bil pripravljen priznati stroške vlaganj v predelavo linij na račun povišanja cen gotovih izvoznih vozil R-4, prav tako ni bilo interesa za nakup teh delov (premnikov, pesta spredaj, zavornega diska).

Kakšen je model R-4 letnik 87 in kaj se predvideva, da se bo proizvajalo za ta model pri nas?

NOVAK: »R-4 model 87 smo v TA začeli proizvajati 14. 4. 1986 prvič v zgodovini IMV s točno opredeljenim datumom začetka proizvodnje, ki smo ga skupaj s predstavniki RNUR-ja dogovorili koncem lanskega leta. Težave, ki nas spremljajo od samega začetka proizvodnje tega modela se še vedno nadaljuje, predvsem zaradi nepravilne zagotovitve potrebnih repromaterialov, tako da imamo trenutno v nedovršeni proizvodnji ter neopredeljenih na dan 15. 5. 1986 cca 1500 vozil.

Glede modela 87 lahko rečem, da so spremembe predvsem pri izvedenki R-4 TL za izvoz, pri kateri je zamenjan prejšnji pogonski agregat od 845 cm³ z novim od 956 cm³, poenotenjem obes z R-4 GTL ter spremenjen zunanji in notranji opremi. Pri GTL izvedenki je spremenjena notranja oprema.

Uvedeni sta tudi dve novi barvi karoserij. Pri nas se izdelujejo vsi elementi notranje opreme v TOZD Mirna kot doslej. Analizirajo se možnosti obdelave mehanskih delov prem za vozila R-4 GTL z upoštevanjem ekonomičnosti oz. rentabilnosti vlaganja.

Dosedanje analize so pokazale, da bi proizvodnja teh delov imela zelo negativne efekte v stroških poslovanja. Glede na relativno majhne količine in visoke cene teh delov.

Ali menite, da program proizvodnje osebnih avtomobilov zagotavlja eksistenco IMV - TA in kaj je s programom proizvodnje gospodarskih vozil, ki so prav gotovo iskane na jugoslovanskem trgu, so pa glede na gospodarsko stabilizacijo izredno zanimiv proizvod, ki bi nam zagotavljal tudi veliki del zanesljivega dohodka?

NOVAK: »Smatram, da nam program osebnih vozil dopolnjen z dodatnimi programi zagotavlja eksistenco v TA. To na koncu kažejo tudi rezultati poslovanja.

Z razliko od osebnih vozil je celotni plasmán gospodarskih vozil porastel. Vsi proizvajalci gospodarskih vozil v Jugoslaviji beležijo porast plasmaja. Zanesljivost sedanjega programa glede na tehnične predpise je vprašljiva. Naš razvoj ne sledi trenutno veljavnim predpisom in je zelo vprašljiva ekonomska upravičenost izvajanja sprememb na tem programu. Na realizaciji novega programa gospodarskih vozil imv RI zastavljeno razvojno nalogo, ki po moji oceni prepočasi teče. Menim, da moramo nadaljevati delo naprej. Uveljavljanje lastnega znanja na tem programu lahko pride do polne veljave.

Pri razvoju tega programa bi morali absolutno upoštevati izvoz teh vozil, najoptimalnejše oblike, s tem da se naredijo čisti računi in dobi družbene verifikacije programa. Menim, da smo v veliki zamudi glede dokončne odločitve o izdelavi terenskega vozila posebnega pomena kot tudi terenskega vozila za gospodarski namen.

Kaj mislite o delitvi IMV v dve DO

NOVAK: »Pri delitvi IMV na dve delovni organizaciji, oz. poslovodna sistema, vidim probleme predvsem v dolgoročnih ciljih delovanja. Ti sedaj niso dovolj trdno opredeljeni. Do sedaj smo na račun enega ali drugega programa pridobili skupno korist za ves IMV. Ko se razdružimo v dve DO, bo potrebno izpeljati organizacijo tako, da bodo novo ustanovljene; DO Tovarna avtomobilov in DO ADRIA, lahko samostojno poslovale in ugotavljale

poslovni uspeh, kot rezultat svojega dela. Ugotoviti bo treba rentabilnost posameznega programa (avtomobili in prikolice), vzpostaviti medsebojne dohodkovne odnose, da bodo vzpodbudni za uspešno poslovanje.

Osebnó podpiram predlagane usmeritve, vendar je potrebno konkretno opredeliti povezave, relacije, odnose med sektorji, službami v okviru dejavnosti avtomobilov ali prikolic. Pred odločanjem pa je brezpogojno potrebno, da ugotovimo razloge, oziroma, če so izpolnjeni pogoji za razdružitev, ter da je v zavesti ljudi to popolnoma razčiščeno.

Kako se bodo gibalí osebni dohodki glede na bodoče proizvodne načrte?

NOVAK: »Osební dohodki v TA morajo slediti resolucijskim določilom o politiki uresničevanja družbenega plana za obdobje 1986-1990.

Z letnim načrtom in kvartalnim plani za leto 1986 so določena izhodišča za oblikovanje sredstev za OD, ki so enaka kot v preteklem letu s tem, da je s planom za leto 86 potrebne vezati maso za OD na dosežene rezultate v enakem obdobju preteklega leta in ne na planirane. Z izboljšanjem rezultatov poslovanja s povečanjem fizičnega obsega proizvodnje, omejevanjem vseh vrst stroškov, zmanjšanjem zalog, ter skladno z rezultati dela bomo tudi dvignili osebne dohodke, ki bodo odraz rezultatov lastnega dela vsakega posameznika.

Bližajo se letni dopusti, kako se bo organiziralo delo v TOZD Tovarna avtomobilov?

NOVAK: »Po delovnem kolektarju za vse leto 1986 je predviden redni kolektivni dopust za vse delavce TOZD TA od 4. do 16. 8. 1986 in dopust v dneh od 23. do 25. 7. 1986.

Glede na to, da predvidevamo v tem času opraviti določena vzdrževalna dela in nekatera dela na urejanju skladišč, dobave nekaterih materiala ter odpremo vozil bomo organizirali redno delo z zmanjšanim številom delavcev.

V času kolektivnega dopusta bodo vzdrževalci poskrbeli, da bodo stroji in naprave pripravljeni za nemoteno nadaljevanje proizvodnje. Največ vzdrževalnih posegov bo izvedenih v lakirnici. Priprava dela že poteka. Pričakujemo naročeno opremo in rezervne dele iz uvoza. Deli, ki jih je bilo možno izdelati doma, so tudi v delu. Vse kaže, da bo letošnji kolektivni dopust za vzdrževanje delaven in dobro organiziran.

Zahvaljujemo se vam za pogovor in vam želimo čim več delovnih uspehov.

Delovni 1. maj za delavce vzdrževanja Lakirnice

Vzdrževanje, nujno zlo proizvodnje kot nekateri hudomušno pravijo. Toda vsak poznavalec proizvodnje in naprav v njej dobro ve, kaj pomeni pravočasno in kvalitetno vzdrževanje naprav.

Glavna remontna dela s servisnimi storitvami so se opravljala na liniji KTL – KATAFOREZA, viseči transport, kabini pokrivnega laka s pečjo za sušenje ter fluktuacijski bazeni. Dela so bila glede na tehnološko zahtevnost opravljena po planu, razen očiščeval-

nih del, kar pa je posledica premajhnega števila čistilcev.

Ob tej priložnosti je potrebno vedeti, da so delavci vzdrževanja svoje delo, kljub raznolikosti naprav in zahtevnosti, zadovoljivo opravili. Njihovo delo je velikokrat premalo cenjeno in ovrednoteno. Dela se je udeležilo v treh dneh cca 180 delavcev, ki so delali po 12 ur. Delu pa se je poleg vzdrževanja IV. kljub internemu razpisu, odzvalo le nekaj delavcev in vzdrževanja II. (2. del) in proizvodnje IV (8 delavcev).

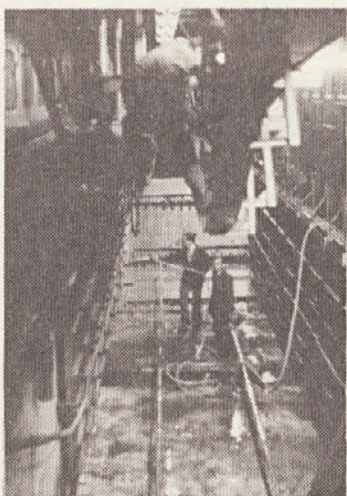
B. J.

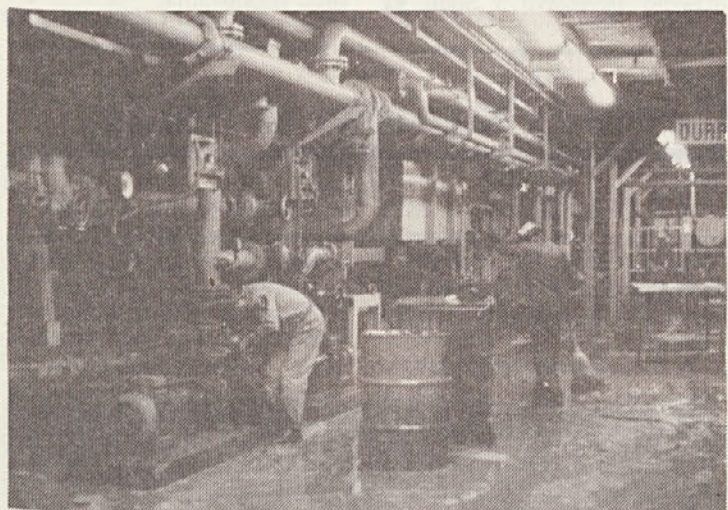
Tudi napis živel 1. maj ni slučajnost. Delavce, ki opravljajo remontna dela nosilne verige visečega transporta prav nič ne moti. Praznik dela bodo koristili drugi.

Čiščenje fluktuacijskega bazena z usedlinami lakov. Najbolj umazano in garaško delo.

Redni letni remont linije KTL-EC lakiranje, čiščenje dializnih celic ter temeljita kontrola elektro varnostnih naprav.

Po izvršenem prečrpavanju EC laka v rezervni bazen, kontrola cevodov ventilov in črpalk, ter ustrezno popravilo.

Pobuda, ki jo pozdravljamo

Na 6. seji delavskega sveta TOZD Commerce je sindikalna skupina marketinga podala predlog uvedbe premakljivega delovnega časa. Predlog, ki je dokaj precizno in v variantah izdelan so delegati delavskega sveta predali v nadaljnjo obdelavo komisiji za samoupravne splošne akte, ki naj v sodelovanju s pravno službo preuči možnost upeljave premakljivega delovnega časa.

Upamo samo, da predlog ne bo obtičal v kakšnem birokratskem prenatrpanem predalu in zatoni v pozabo.

Končno začetek investicije v Črnomlju

Tozd Tovarna opreme Črnomelj posluje v okviru Industrije motornih vozil Novo mesto že od leta 1969. Osnovni proizvodni program tega TOZD je razrez lesa, sušenje desk, izdelava karoserije, proizvodnje ležišč ter pregradnih sten in proizvodnja kuhinjskega bloka. Za izvajanje proizvodnih nalog v okviru proizvodnje prikolic ima ta TOZD izredno pomembno nalogo. Znano je že, da je zastarelost opreme in proizvodnih prostorov v TOZD Črnomelj najslabša v celotnem IMV.

V okviru investicijskih programov IMV je bil naš TOZD že večkrat na programu, da se izvede sanacija, vendar pa kljub obljubam in programom do realizacije sanacije ni prišlo. Z izvedbo investicije IMV 3, montaže prikolic, pa se je pokazala izredno velika potreba po suhem jelovem lesu, kakor tudi po razrezu sten in podov.

Zavedajoč se stanja v kakršnem se naša DO nahaja in potreb za razreševanje proizvodnje, smo se odločili, da gremo v prvi fazi v izgradnjo

energetike in povečanja sušilnih kapacitet. Kot primer naj navedemo, da imamo za ogrevanje in potrebe sušenja na razpolago parno lokomobilno, ki nosi spoštljivo letnico rojstva – leto 1929. Sistem, ki ga imamo za energijo je dotrajan in požarno izredno nevaren. Do sedaj smo imeli že več začetnih požarov in le sreči in prisebnosti delavcev se moramo zahvaliti, da ni prišlo do katastrofe. Pomanjkanje sušilnih kapacitet pa predstavlja tudi izredno veliko stroškovno obremenitev proizvodnje, saj moramo voziti les na sušenje v Ljubljano in v Šentjur pri Celju.

Energetski objekt bo kurjen z lesnimi odpadki, ki nam jih danes, zlasti žagovine, v poletnih mesecih ostaja in predstavlja problem onesnaževanje okolice.

Z izgradnjo energetike bo rešen temeljni problem oskrbe s suhim lesom ter energijo za ogrevanje, vendar pa bo pot do dokončne sanacije TOZD še izredno dolga.

D. M. Tov. opreme Črnomelj

Vesti iz prodaje

V Kurirju pričenjamo, oziroma napovedujemo novo, redno rubriko pod naslovom: VESTI IZ PRODAJE. Pobuda za to rubriko je prišla iz naših poslovalnic, ki nam upravičeno očitajo, da jih zanemarjamo in da je vsa njihova aktivnost v kolektivu malo znatna ali pa sploh nič.

Tako boste od sedaj naprej vedeli več o tem, kaj se dogaja v naših poslovalnicah, kakšna je njihova vloga v prodaji, kakšne so njihove težave itd..

Za uvod v rubriko nekaj foto vesti iz poslovalnice Niš, ki jo vodi Časlav Radisavljević.

Spomladi so v poslovalnici IMV NIŠ pripravili v Niški banji promocijo vozil IMV – RENAULT, na kateri so seznanili predstavnike rent-a-car Avis-Avtotehna iz cele Jugosla-

vije z našimi vozili.

Isti dan, na istem kraju pa so pripravili demonstracijo vozil predstavnikom PTT ob priložnosti praznovanja 30-letnice PTT NIŠ.

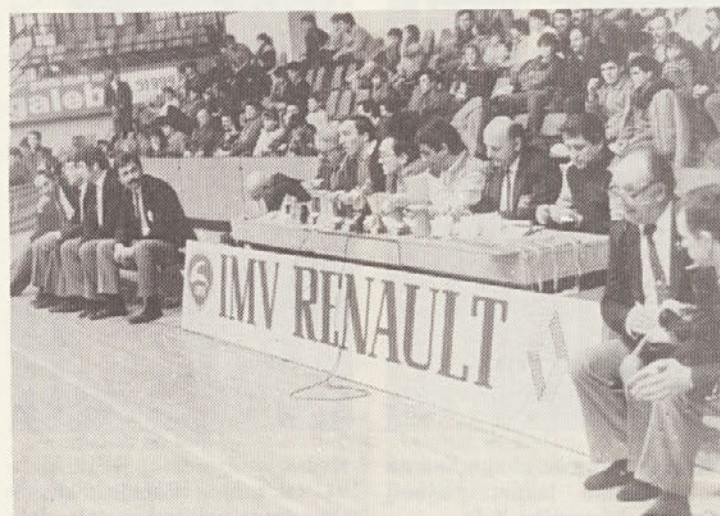
O uspešni promociji R-21 v Jugoslaviji smo že pisali, v Nišu je to vozilo doživelo lep sprejem in veliko zanimanje.

Pred hotelom Ambasador, kjer so bila vozila razstavljena, pa je bilo ves čas veliko ogledovalcev.

Emile Tarrare, predstavnik Renaulta odgovoren za komercializacijo v Jugoslaviji, Časlav Radisavljević – vodja poslovalnice IMV – NIŠ, Serge Van Hove Renaultov predstavnik za

stike z javnostjo, Pierre Francois Ravis – Renault – propagandna aktivnost in Ivan Ban – IMV TOZD Commerce so bili v ekipi, ki je vodila promocijo v Nišu.

V marcu je bilo v Nišu državno prvenstvo v judu za

ženske. IMV Niš pa je bil pokrovitelj tekmovanja.

Čestitke Küzmiču in Šaliju

Vsi, ki se zanimate za avtomoto šport gotovo vedno sledite uvrstitve Braneta Küzmiča in našega sodelavca, sicer pa sovoznika Küzmiča, Rudija Šalija.

V tem mesecu beležita kar dve

lepi uvrstitvi; 3 mesto na dirki za evropsko prvenstvo v Belgiji in odlično 2. mesto na 9. rallyu Saturnusa.

Obema iskrene čestitke in še veliko hitrih in varnih voženj z novim Renault 5 GT turbo!

ADRIA®
Caravan

Nov veter v prodaji

Ob znanem dejstvu, da je prodaja vozil v upadanju, pa vam posredujemo informacijo, ki dokazuje, da temu pri nas le ni tako. Morda bomo uspeli prepričati tudi največje skeptike.

Sprejeta vplačila so neke vrste

barometer o stanju v prodaji. Po podatkih, ki so nam jih posredovali iz sektorja marketinga v TOZD Commerce je razvidno, da smo v prvih štirih mesecih tega leta prejeli 30 % več vplačil kot v enakem obdobju lanskega leta.

Pregled sprejetih vplačil za obdobje januar – april 1986 ter primerjava z enakim obdobjem v letu 1985:

Proizvod	Januar – April 1985	Januar – April 1986	Index 3/2
1	2	3	4
Lastni program	4.088	4.666	114
R-4 TL	722	967	134
R-4 GTL	2.183	2.720	125
R-18	1.133	888	78
D.V. – IMV	50	91	182
B.U. program	316	1.064	338
R-5	93	173	186
R-11 GTL	33	223	676
R-9 GTD	39	111	285
R-25	33	139	421
R-21	—	7	—
Trafic	117	355	303
M. Furg.	—	10	—
M. Minib.	—	21	—
Exp. T.	—	6	—
Sejem. Exp.	—	1	100
R-Fuego	1	18	—
SKUPAJ:	4.404	5.730	130

To lahko ocenimo kot precejšen premik v prodajni aktivnosti, saj kot smo že omenili, prodaja na jugoslovanskem tržišču v globalu vpada in ob dejstvu, da

smo cene v obdobju enega leta povečali veliko več kot je znala stopnja inflacije. Za ilustracijo naj navedemo index cen april 1985 – april 1986:

vozilo	april 1985	april 1986	index
R-4 TL	535000	114000	213
R-4 GTLJ	595000	1240000	208
R-18 TLJ	1.396000	3130000	224
R-5 GTL	1.266000	2782000	219

Ta pozitivni trend na področju prodaje na domačem trgu lahko pripišemo povečani aktivnosti tako na področju predprodaje (reklamno-propagandne akcije) kot na področju prodaje same; saj je opazno večja angažiranost ljudi v lastnih poslovalnicah enako pa je boljša obdelava

trgovske mreže.

Očitno je le začel veter novega duha, kjer se upošteva in daje poudarek strokovnosti in naslanjanja na lastne moči – lastno prodajno mrežo, ki je v preteklosti doživela kar nekaj šokov saj je nismo znali vedno pravilno ceniti in koristiti.

Nove cene vozil

Delavski svet TOZD Tovarna avtomobilov je na svoji redni seji 30. aprila 1986 sprejel sklep o novih cenah vozil, ki jih objavljamo:

DS TOZD TA 30. 4. 1986

Tip vozila	cca	KS/KW	Prodajna cena FCO tovarna
1	2	3	4

Lastni program

R-4 TLJ	845	34/25	1.243.000.-
R-4 GTLJ	1108	34/25	1.352.000.-
R-18 TLJ	1397	64/47	3.412.000.-
1911 Kombibus	1647	58/43	3.924.000.-
1912 Servis	1647	58/43	3.663.000.-
1918 Intervencij.	1647	58/43	3.976.000.-
1976 Sanitet	1647	58/43	4.142.000.-
1920 Gasilec	1647	58/43	3.800.000.-

Uvozni program

R-5 GL	1108	34/25	2.849.000.-
R-5 GTL	1397	60/43	3.032.000.-
R-5 GTD	1595	55/40	3.425.000.-
R-9 GTD	1595	55/40	3.770.000.-
R-11 GTL	1397	60/44	3.390.000.-
R-21 TL	1721	76/55	4.900.000.-
R-21 GTX	1721	90/65	5.200.000.-
R-25 GTS	1995	103/76	5.990.000.-
R-25 GTX	2165	123/89	7.360.000.-
Fuego GTX	1995	110/79	4.088.000.-
Expres furgon	1595	55/40	3.263.000.-
Expres Tole	1108	47/34	2.858.000.-
Trafic T 313	2068	60/43	5.108.000.-
Trafic TA 23	2068	60/43	5.477.000.-
Trafic T6B3	2068	60/43	6.159.000.-
Master furgon	2445	72/52	7.816.000.-
Master minibus	2445	72/52	8.782.000.-

Dodatna oprema – opcije

Metalic lak za R-4	52.320.-
Metalic lak za R-5	101.370.-
Metalic lak za R-9	107.910.-
Metalic lak za R-11	107.910.-
Metalic lak za R-18	107.910.-
Metalic lak za R-25	194.565.-
Izvedba R-4 KPL, Milica	103.550.-
Izvedba R-4 ambulantni	117.720.-
Klima naprava R-25	688.335.-
Radio R-25	513.390.-
Tonirana stekla R-5	73.575.-
Tonirana stekla R-11	88.290.-
Tonirana stekla R-25	103.005.-
Grelec Jugo Webasto GV	126.440.-
Gasilski aparat GV	4.545.-

OPOMBA:

- Veljavnost prodajnih cen od vključno 19. 05. 1986 dalje.
 - Pariteta vseh cen je fco tovarna Novo mesto, brez prometnih davkov in brez transportnih stroškov.
 - Veljavna lestvica stopenj prometnih davkov:
 - Osebnih vozil:
 - do 950 ccm 10 % temelj. p.d. + 13,5 % obč. in rep. p.d. (SR Slov.)
 - do 1600 ccm 16 % temelj. p.d. + 13,5 % obč. in rep. p.d. (SR Slov.)
 - do 2000 ccm 40 % temelj. p.d. + 13,5 % obč. in rep. p.d. (SR Slov.)
 - nad 2000 ccm 65 % temelj. p.d. + 13,5 % obč. in rep. p.d. (SR Slov.)
 - dostavna vozila: za dost. v. tar. št. 1. – kamioneti, furgoni, ... je 17,4 % tem. p.d. in 13,5 % obč. in rep. p.d. (SR Slov.)
- za dost. v. tar. št. 6 – kombibusi – se plačuje t.p.d. glede na prostornino motorja

Vez s šolo še čvrstejša

Sodelovanje s Srednjo šolo tehničnih usmeritev – kovinske usmeritve smo usmeritve 5. 5. 1986, s podpisom samoupravnega sporazuma o sodelovanju, ki ureja sodelovanje med našo delovno organizacijo in šolo tako na področju izmenjave strokovnega kadra, izdelavi programov za potrebe IMV, opremljenosti in uporabi delavnic ter sodelovanjem na področju vzgojno izobraževalnega dela proizvodno delo, pripravnost...

Sporazum je za SŠTU podpisal tov. Boštjan Kovačič, za IMV pa tov. Marjan Anžur.

3. Delovno srečanje kovinarjev dolenske regije

Kovinarji dolenske regije smo se zbrali 24. maja na tretjem delovnem srečanju, ki je bilo organizirano v delovnih organizacijah v Črnomlju, Semiču in Novem mestu.

V naši DO smo pripravili tekmovanje varilcev v poklicih; ročno obločno varjenje, plamensko varjenje in varjenje po postopku MAG. V ostalih poklicih so tekmovali pa v naslednjih organizacijah združenega dela:

- kovinostrugarji v BELT – Črnomelj
- kovinobrusilci v BELT – Črnomelj
- kovinorezkalci v ISKRA – Semič
- orodjarji v ISKRA – Semič
- obratni električarji v BELT – Črnomelj
- konstrukcijski ključavničarji v SŠTZU Novo mesto
- avtomehaniki OTTO in DIESSEL v SŠTZU Novo mesto

Za tekmovalce iz novomeške občine je razvrstitev na tem tekmovanju veljala tudi za občinsko tekmovanje. Žal moramo poudariti premajhno angažiranost OOS v naši DO, saj se je na tekmovanje prijavilo majhno število tekmovalcev, kljub pravočasni obveščenosti. Vsekakor

bomo morali na sindikalni osnovi bolj zavzeto pristopiti k populariziranju kovinarskih poklicev in pri delavcih vzbuditi tekmovalni duh. Moramo se zavedati, da s tem razvijamo kakovostni kovinarski kader, ki lahko veliko prispeva k kakovostnejši proizvodnji v vseh panogah gospodarstva. Seveda pa ne smemo pozabiti ta kader razporediti na ustrezna delovna mesta in ga pravilno stimulirati. Le tako bomo lahko iz njih napravili še boljše strokovnjake, ki bodo kos našemu nadaljnjemu razvoju.

Na tekmovanju so bili doseženi naslednji rezultati:

Varilec REO:

1. VRANEŠIČ Jože, KOVINAR Črnomelj 706 točk
2. ŽUGELJ Zdravko, KOVINAR Črnomelj 704 točk
3. ZVONKOVIČ Josip, IMV Suhor 682 točk

Plamenski varilec:

1. MALNARIČ Anton, ISKRA Semič 852 točk
2. DRAGOVAN Anton, IMV Suhor 842 točk
3. GOLOBIČ Pavel, ISKRA Semič 803 točk
4. ŽAGAR Stane, IMV Tehnoservis 782 točk

5. SELKO Tone, ISKRA Semič 716 točk
6. RIBIČ Janez, »ELMA« ČATEŽ – Trebnje 706 točk
7. ŽURA Alojz, »KRKA« Novo mesto 644 točk

Varilec MAG

1. HUDOKLIN Franc, ISKRA Šentjernej 779 točk
2. KOBETIČ Anton, Gorenje Črnomelj 772 točk

3. DJORDJEVIČ Predrag, IMV TOZD TA 760 točk
4. CIGLIČ Nikola, IMV Suhor 655 točk
5. JURKOVIČ Drago, IMV Suhor 635 točk
6. ARABADJIĆ Ante, PIONIR Novo mesto 624 točk

Rasto Grobovšek
TOZD Tovarna avtomobilov

Zagotavljanje kakovosti vhodnega materiala

Zagotavljanje kakovosti vhodnega materiala je stalna dejavnost, ki se začne pri sami izbiri dobavitelja in se nadaljuje s kontrolo blaga na vhodu v vhodni kontroli, v proizvodnji in v uporabi končnih izdelkov s poročili servisne mreže.

Pri celovitem (integralnem) sistemu zagotavljanja kakovosti izdelkov je izbira dobaviteljev ena od temeljnih dejavnosti v poslovnem sistemu in ji v večji dobro organizirani delovni organizaciji dajo poudarek v samoupravnih aktih in predpisih. Izbira dobaviteljev je urejena s Pravilnikom o zagotavljanju kakovosti vhodnih materialov in izbiri dobaviteljev in drugih poslovnih partnerjev po kriterijih kakovosti.

Izbira dobavitelja začne nabava z iskanjem ponudbe in nabavo vzorcev blaga. Vzorce blaga konstrukcija skupaj s kontrolo kakovosti pregleda in poda poročilo nabavi o svojih ugotovitvah. Če blago ustreza nabavi izmed več ponudnikov izbere najustreznejšega tudi s stališča ekonomsko tehničnih kriterijev. V kolikor blago popolnoma ne ustreza, in ga je možno z določenimi spremembami uporabiti, a ni možno dobiti boljšega ponudnika, tehnična služba stopi v stik s tehnično službo dobavitelja, da se izvedejo potrebne spremembe na blagu.

Ko je določeno kateri vzorec blaga, odnosno dobavitelj našim zahtevam najbolj ustreza, nabava naroči pri dobavitelju vzorčno serijo blaga. Vzorčna serija ima namen, da se preveri ali je dobavitelj sposoben dobavljati blago tudi po količini in zahtevani kakovosti za redno proizvodnjo. Vzorčna serija mora biti dovolj velika, da se z njo preveri ali je dobavitelj sposoben s serijsko proizvodnjo izdelati zahtevano blago. V odvisnosti od vrste blaga in obsega proizvodnje vzorčne serije obsegajo 1000 do 5000 kosov. S preizkusno serijo se v proizvodnji beležijo vsa odstopanja, ki se jih opazi na blagu, in po porabi serije da končno oceno o ustreznosti ali neustreznosti blaga. Končno oceno blaga izvrši komisija, ki jo sestavljajo poleg delavcev konstrukcije in kontrole tudi tehnologi proizvodnje.

Potrjevanje ustreznosti blaga je urejeno z internim predpisom o homologaciji in predpisom o potrjevanju vzorcev.

Po pozitivni oceni vzorčne serije blaga se izvrši ocena sposobnosti dobavitelja po testnem vprašalniku v katerem so zajeta naslednja področja kvalitete:

- organizacija kontrole kakovosti
- kadrovska struktura kontrole
- razvoj novega izdelka

- reklamacija kupcev
- kontrola vhoda materiala
- kontrola proizvodnega procesa
- končna kontrola
- kontrola delovnih sredstev in meril
- izobraževanje na področju kontrole in upravljanja kakovosti
- stimulacija za kakovost
- stroški v zvezi z kakovostjo

Oceno po omenjenem vprašalniku izvaja komisija, ki jo sestavljajo predstavniki nabave, razvoja, tehnologije in kontrole kakovosti, pri dobavitelju s sodelovanjem njegovih strokovnih služb.

Ko so tako ugotovljene proizvodne in organizacijske možnosti dobavitelja, da izdelava predvideno količino blaga v zahtevani kakovosti se z dobaviteljem sklene Pogodba o dolgoročni sodelavi. Sklenjena pogodba o dobavi blaga še ne pomeni, da bo dobavitelj dobavljal samo dobro blago, zato je potrebno organizirati stalno spremljavo kakovosti vhodnega materiala. S spremljanjem kakovosti blaga stalno teče proces ocenjevanja dobavitelja in njegove sposobnosti zagotavljanja kakovosti, da

bi v primeru slabe kakovosti pravočasno ukrepal in preprečil zastoje v proizvodnem procesu.

V ta namen je v Sektorju kontrole kakovosti - v Službi kontrole kakovosti vhodnih materialov formirana kartoteka dobaviteljev v katero se vnašajo podatki o dobavah blaga in reklamacijah kakovosti. V kartoteko dobaviteljev se poleg reklamacij kakovosti, ki jih sproži vhodna kontrola pri prihodu blaga, vnašajo tudi podatki o reklamacijah v proizvodnji in reklamacije kupcev - uporabnikov končnega izdelka.

Vhodna kontrola, proizvodnja in servisna mreža morajo imeti tako organizirane tokove informacij, da bo vsaka napaka, ki jo nosi blago s sabo in izvira od dobavitelja, vnešenega v kartoteko dobavitelja. Na ta način je v kartoteki podana celovita slika kakovosti in zanesljivosti blaga in stalna spremljava in ocena dobavitelja ali je sposoben dobavljati blago v ustrezni kakovosti ter možnosti da se začne pravočasno ukrepati pri kritičnih dobaviteljih za sanacijo kakovosti blaga.

SKKVM

GLAS MLADIH

Prebudili smo se, zato se vam ponovno oglašamo

Pred mesecem in pol, natančneje 4. 4. 1986 ob 18. uri v sejni sobi Doma JNA, smo imeli mladi DO IMV volilno programsko konferenco. Konferenca se je udeležilo 6 članov KM DO IMV in 15 članov OO ZSMS DO IMV. Za sejo je bil predlagan in sprejet naslednji dnevni red. Izvolitev delavskega predsedstva, poročilo o delu KM in finančno poročilo, razprava o poročilih, razrešnica starega predsedstva ter pod zadnjo točko volitve in razno.

Po sprejetem dnevnem redu je »stari« predsednik vse navzoče pozdravil in prebral naslednje poročilo o delu KM DO IMV za obdobje od 1. 3. 1984 do 20. 4. 1986. »Če analiziramo delovanje v preteklem obdobju, lahko rečem, da nismo opravili svoj namen. Pri svojem delu smo se vse preveč srečevali s problemi, posebno z nezainteresirano mladih, presplošnim programom dela, na splošno aktivnost mladih pa je močno vplivala situacija v kakršni se je znašla IMV. Naše delovanje je šepalo tudi zaradi tega, ker se nismo uspeli organizirati po novi shemi in smo se preveč ubadali s temi problemi in manj z ostalim programom. Pa tudi samo trije člani KM, niso mogli pokrivati vseh področij dela, zato menim, da bo s prehodom na novo obliko organiziranosti, z večjim številom stalnega članstva KM in dobro zastavljenim programom, naše delo v prihodnje lažje in boljše.

Na koncu pa bi še dodal, da bodo vsa naša prizadevanja v naslednjem obdobju usmerjena k krepitvi moči in vpliva mladine, ki mora obstati na trdnih tleh, kot nenadomestljivo sred-

stvo mladih delavcev pri uveljavljanju vloge gospodarjenja in samoupravljanja, vendar ne na račun zategovanja delavčevega pasu, kot v preteklem obdobju, kajti dalje ne gre, ne da bi bila ogrožena njihova ekonomska in socialna varnost. Še enkrat pa poudarjam, da moramo v prvih vrstah in nalogah organizirati in šele nato kritizirati in zahtevati našo uveljavitev.«

S temi besedami pa je bilo zaključeno poročilo starega predsednika Lobe Janeza za preteklo obdobje delovanja mladine. Nadalje se je konferenca odvijala po dnevnem redu in izvoljeno je bilo novo predsedstvo KM ZSMS DO IMV, ki je danes naslednje: predsednik: Bobnar Stanislav podpredsednik: Padovan Boris sekretar: Zdenka Hribar blagajnik: Brane Kastelec

Po izvolitvi novega predsedstva in podanem okvirnem planu dela za naslednje obdobje je novo in staro predsedstvo napisalo in odposlalo pozdravno pismo 12 kongresu ZSMS, ki je ravno v tem času odvijalo v Krškem.

Z odposlanim pozdravnim pismom pa je bila konferenca mladih iz DO IMV zaključena.

K temu poročilu bi še dodal, da bo naša mladinska organizacija v letošnjem letu poizkušala obnoviti srečanje delavcev IMV na Gorjancih. Ker vsi vemo, da je to velik in težak zalogaj za nas, a vendar si tega srečanja vsi želimo, vas vabimo k sodelovanju in vaše sodelovanje bo pripomoglo, da ne bo srečanje izostalo, temveč se to srečanje obnovilo.

Srečno in ponovni Zdravo 19. julija na Gorjancih.

Poročilo in ocena dela KM IMV v obdobju 1. 3. 1984 - 20. 6. 1985

Poročilo naj začnem z ugotovitvijo, da delo mladinske organizacije v sedanjih gospodarskih razmerah, predvsem pa v našem kolektivu, ni lahko, saj večina mladih delavcev pričakuje od naše organizacije več kot dejansko storimo.

To zlasti velja za pravičnejše pogoje gospodarjenja za pravičnejše nagajevanja, za boljše informiranost o ključnih proble-

mih v kolektivu, za zmanjševanje administracije itd. Za reševanje takšnih problemov pa potrebujemo določen čas, predvsem bolj učinkovito in kvalitetno delo OO ZSMS. Jasno je, da delo posameznikov v OO še ne pomeni kvalitete, ker večina ostalih mladincev brezvoljno stoji ob strani in se ne zaveda svoje odločilne vloge.

Eden od ključnih problemov

Katra na kredit?

Da so včasih želje močnejše od realnosti dokazuje vest, ki se je (kdo ve od kod ...?) razširila po kolektivu in tudi že izven tovarniške ograje, o prodaji »katrc« na kredit.

Brez dvoma bi ob takšnih prodajnih pogojih prodaja teh vozil bila še večja, vendar žal

Nič od tega!

Na željo naših prodajnikov objavljamo vsem, ki te krute realnosti še niso dojeli, da

Ni prodaje na kredit!

P.S.: V kolikor se kaj takega dogodi (v daljni prihodnosti, boste pravočasno obveščeni)!

je sanacija IMV-ja in vsa ta dogajanja so šla nekako mimo nas. Veliko premalo so bili vključeni v razreševanje tega problema, pa še to samo kadar je bilo neizbežno.

Kar zadeva našo samoupravno organiziranost v preteklem obdobju in delo do referenduma lahko rečemo, da nismo bili za njo posebej zagreti, kajti to je pomenilo:

- preveliko povečanje neproduktivnih delavcev,

- veliko dela okoli samoupravnih aktov, kar pa razen tega, da je veliko stalo, ni obrodilo nobenih sadov.

Torej lahko s prepričanostjo trdimo, da mladi IMV nismo imeli pri teh odločitvah nikakršne vloge. Zato me čudi dejstvo, da čeprav smo delavska organizacija, doživljamo kritike, da smo premalo učinkoviti, po drugi strani pa nas tehnokratske strukture omalovažujejo in velikokrat skušajo potisniti na rob družbenega dogajanja.

Ocena dela OOS ZSMS IMV mora temeljiti predvsem na ocenitvi dela posameznih OOS ZSMS. Zato moram reči, da nekatere OO bolj uspešno delujejo, druge manj, vendar pa bi s skupnimi močmi lahko veliko več naredili. Predvsem pomembno je, da nadaljujemo aktivnosti pri vzpodbujanju slehernega zaposlenega mladincev ter ostalih za spreminjanje razmer, s čimer bi dosegli velik korak pri svobodnem izražanju delavskega razreda.

Delo delegatov z vidika sklicanih sej ocenjujem poprečno, zato bi bilo prav – čeprav je boleč, vendar edini pravi način – odpoklicati posamezne delegate in izvoliti nove. Še bolj pomembno bi bilo ugotoviti, zakaj postaja samoupravno odločanje v združenem delu in delegatskem sistemu formalnost, zakaj slabo zanimanje za delovanje v mladinskih vrstah?

Če se opredelim še na analizo zastavljenega akcijskega programa na programski konferenci 29. 2. 1984, menim, da je bil le-ta presplošen. Zadali smo si naloge na različnih področjih, vendar so bile uresničene le polovično. Vzrok takemu stanju je tako v prešibki zasedbi kot tudi v nezainteresiranosti mladih.

Poskus reorganizacije mladine IMV kljub prizadevanjem posameznikov in večkratnim sklicem ni uspel. Tako nikoli ni zaživela OO v delovni skupnosti TOZD AC in OO v pr. I. skoraj životarijo pa tudi nekatere druge OO ZSMS. V tej zvezi smo večkrat razpravljali o požitvi dela mladine ob pomoči ZK, vendar tudi ti poskusi niso rodili uspehov, saj so ravno mladinci – člani ZK najmanj aktivni.

Na področju družbeno-ekonomskih odnosov smo bili prisotni v akcijah ocenjevanja

obstoječega stanja v kolektivu in ocenitve predloga za imenovanje individualnih poslovnih organov, vendar vse skupaj ni imelo bistvenega učinka na odločitve vodstva. Vzrok tiči v naši strokovni šibkosti, neinformiranosti in v večini nezainteresiranosti mladih.

Stanovanjski in dohodkovni odnosi so naša šibka točka, kjer imamo slabe možnosti in prav tak tudi uspeh.

Na programski konferenci smo si zadali nalogo, da se bomo zavzemali za izboljšanje pripraviške prakse, ustrezno razporejanje po končanem pripravištvu in takojšnje vključevanje v mladinske aktivnosti. V začetku je bilo sodelovanje s kadrovskim sektorjem kar uspešno – obveščali so nas o uveljavljenih seminarjih pripravnikov, na katerih je bil prisoten po en predstavnik mladine – kasneje smo na ta način vključevanja mladih pozabili, tako mi, kot tudi kadrovska služba. Torej manjka nam kontinuiranega dela in vztrajnosti.

V lanskem letu naj bi se 22 mladincev udeležilo ZMDA (iz vsake OO po eden), zaradi nasprotovanja vodstvenih struktur in nezainteresiranosti v določenih sredinah, pa se je ZMDA udeležilo 8 mladincev. Letos se je to število zmanjšalo in sicer na 5 udeležencev (obdobritev predsednika ZKPO tov. Anžurja). Tudi na delovanje SMPDB IMV so vplivali razni dejavniki, tako da je njena aktivnost, ki je bila v prvi polovici leta uspešna, v drugi polovici zamrla.

Če analiziramo naše delovanje v preteklem obdobju lahko rečem, da nismo opravičili svoj namen. Pri svojem delu smo se vse preveč srečevali s kadrovskimi problemi, nezainteresiranostjo mladih, presplošnim programom dela, na celotno aktivnost pa je močno vplivala situacija v kakršni se je znašel IMV. Naše delovanje je šepalo, ker se nismo uspeli organizirati po novi shemi, in smo se preveč ubadali s temi problemi. Samo trije stalni člani KM (ki niso bili predsedniki OO) niso mogli pokrivati vseh področij dela, zato menim, da bo s prehodom na novo obliko organiziranosti z večjim številom stalnega članstva KM in dobro zastavljenim programom naše delo v prihodnje boljše.

Na koncu bi še dodal, da bodo vsa naša prizadevanja v naslednjem obdobju usmerjena k krepitvi moči in vpliva mladine, ki mora obstati na trdih tleh kot nenadomestljivo sredstvo delavcev pri uveljavljanju vloge gospodarjev in samoupravljalcev, vendar ne na račun zategovanja delavčevega pasu do zadnje luknje kot v preteklem obdobju, kajti dalje ne gre ne da bi bila ogrožena njihova ekonomska in socialna varnost.

Pozdravno pismo našemu kongresu s programsko-volilne konference KM ZSMS DO IMV Novo mesto

Oglašamo se vam z željo, da bo kongres čimbolj uspešen, ploden in s konkretnimi zaključki, kateri bodo v praksi temelj kvalitetnih sprememb v delovanju mladih.

Ugotavljamo, da je prišel čas korenitih sprememb v delovanju mladih, katerih cilj v prihodnosti je doseči enakopravnejši položaj v naši družbi. Zahtevamo možnost, da z vplivnejšim glasom sodelujemo pri velikih odločitvah naše bodočnosti.

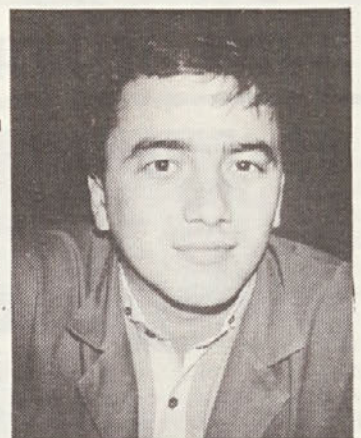
Samo osamljeni in prepuščeni sami sebi, saj se povabljeni gostje iz DO IMV in OK ZSMS Novo mesto niso odzvali vabilu, da bi se seznanili s problematiko mladih v IMV-ju.

Naša želja je, da to pismo predstavite delegatom kongresa in vas tovariško pozdravljamo z geslom: Le konkretno in pošteno delo prinaša uspehe!

KM ZSMS DO IMV
Novo mesto

Novoizvoljeni predsednik KM ZSMS DO IMV

BOBNAR STANE, roj. 28. 9. 1962 član OO ZSMS od leta 1976, po poklicu strojni tehnik, tehnolog v Proizvodnji III. predsednik športnega društva Mladost, udeleženec lokalnih delovnih akcij, predsednik mladine poklicnih šol., blagajnik OOSMS v šoli, trenutno pa predsednik konference mladih ZSMS DO IMV.

Wolfgang Amadeus Mozart NI BIL NIKOLI NA MDA ...

Iz preprostega razloga, saj akcije poznamo komaj tetrin stideset let, torej se toliko spreminja, kot če bi Mašo nočno glasbo namesto filharmonikov zaigrali rockarji. Nekateri starokopitni pravijo, da ni nobena akcija brez krampa in lopate ter da računalnik in knjiga s pravim bingvajnim namata dosti akcij. K sreči iz dneva v dan spoznavajo, da imajo prav. V to bi jih prepričal tudi Wolfgang Amadeus Mozart, ki iz te ljubiteljske zagotovo udeležil. Toda tudi brez Mozarta bo letošnje brigada, ki jo prinaša zanimivo ...

Smernice za delo KM ZSMS DO IMV v letu 1986

1. Ponovno organiziranje delovanja OO, ki so zamrle
2. Včlanitev novih članov in povišanje članarine
3. Večje sodelovanje med OO in drugimi DPO ter resnejše vključevanje v program sanacije IMV
4. Oživitve delovanja SMPDB
5. Organiziranje kulturno-sportnih in podobnih prireditev za obeležitev posameznih dni
6. Srečanje in sodelovanje s pobratenskimi mladinci Mehano-tehnike iz Izole in mladinci iz Kranja (v planu je tudi sodelovanje z mladimi iz DO ZETOR – Brno)
7. Sodelovanje z JNA
8. Pospešiti vključevanje v inovacijske dejavnosti
9. Vzpodbijati izobraževanje ob delu
10. Razširiti krog delovanja mladih na vse interesne dejavnosti (razni krožki)
11. Spremljanje in informiranje o dogajanjih v DO IMV ter nadaljevanje programa iz leta 1985, ki ni bil izpeljan, zaradi oslabitve članstva in predsedstva
12. Organiziranje tradicionalnega srečanja na Gorjancih
Ker se je v času izvajanja naše konference pričel XII. kongres ZSMS v Krškem, smo mladi le-temu poslali pozdravno pismo s pozdravi in sugestijami. (pismo prilagamo)

Konferenco smo zaključili z geslom: »Le trdo in vestno delo vseh mladih nam bo ustvarilo boljši jutri!«

Novoizvoljeni
predsednik KM ZSMS DO
IMV

Preprečimo nepotrebno škodo

V zgodovini civilizacije se skozi vse epohe pojavlja eden glavnih problemov – varstvo pred požarom. Znani so primeri, ko so v katastrofalnih požarih izginjala cela mesta, od katerih nekatera sploh niso bila nikoli obnovljena. Posebno požari s katastrofskimi posledicami so se pojavljali v srednjem veku.

Razvoj industrije je prinesel nove probleme, tako da so požari začeli uničevati tudi industrijske objekte. Posebno velika materialna škoda nastane ob požaru na industrijskih objektih, vzroki za te požare pa so različni. Poleg odprtega plamena, žarečih predmetov, kemičnih reakcij, naravnih pojavov in tehničnih pomanjkljivosti je zelo pogost vzrok nepazljivosti – malomarnost delovnih ljudi.

Varnost pred požarom – naša vsakdanja skrb

Nevarnost pred požarom je vsakdanji pojav, prisoten je povsod, na vseh področjih dela in življenja. Zato je naša vsak-

danja naloga – naloga družbene samozagrade v cilju obvarovanja naše samoupravne družbe, boj za varstvo pred požarom v slehernem izmed nas. Največji vzrok požara zakrivi tako imenovani človeški faktor, se pravi človekov neustrezen odnos do družbene imovine.

Človeka je strah, če samo pomisli, kakšno škodo bi lahko požar povzročil v naši proizvodnji. Če bi zagorelo v lakirnici, bi nastala škoda znašala več sto milijard, ogrožena bi bila človeška življenja in več tisoč delavcev pa bi ostalo brez dela.

Samo pomislek na katastrofo nam mora utriniti misel na to, kako čuvamo naprave za gašenje, kako se do njih obnašamo in podobno. Če nas bo ta sestavek spodbudil samo malo k razmišljanju o naši odgovornosti do preprečevanja požarov, bomo s tem dosegli tudi boljšo požarno varnost v naši delovni organizaciji.

Drago Taborski

Na reviji uspešni

Minuli mesec je v Novem mestu zopet potekala revija pevskega zborov občine Novo mesto. Naj povemo kaj sploh je občinska revija pevskega zborov? Tako kot se jeseni začnejo vsi učni programi tako se tudi vsi zbori naj si bo mešani moški, ženski ali otroški ponovno zberejo in začnejo s pevskega vajami. Na začetku je najprej na vrsti program dela vsakega pevskega zborov, da se ve katere pesmi se bomo učili v prihodnjem šolskem letu, kje bo zbor nastopal in seveda kakšne pesmi bo rabil za posamezne nastope. Vendar naj poudarimo, da se z vso resnostjo pripravljamo zbori prav na občinsko revijo, ki poteka v mesecu aprilu in maju. To bi lahko imenovali tudi neke vrste inventura našega pevskega delovanja v tekočem šolskem letu, saj se prav tu ocenjuje naše delo in eventualni napredek vsakega zborov. Kot že nekaj let je tudi letos revija potekala dva večera, polovica zborov je pela 16. 4. 1986, v zdravilišču Šmarješke Toplice in druga polovica zborov 17. 4. 1986 v domu Kulture v Novem mestu. Naš pevski zbor je letos nastopil v Novem mestu, kajti že nekaj let smo peli izven matičnega kraja in zato smo menili, da bi bilo prav, da se spet predstavimo someščanom kakor tudi sodelavcem.

Zbore je poslušal in ocenjeval »naše dobre in slabe strani petja« oba večera tov. Miroslav

Slosah in ta nam bo tudi pisмено posredoval, vsakemu zboru posebej, kritike, katere so nam seveda zelo dobrodošle, saj pomenijo smernice za naše nadaljnje delo.

Prav gotovo vsak zbor, kakor tudi posamezni pevec želi, da bi vsako leto še bolje zapeli. Lahko trdimo, da se ta pevska dejavnost na Dolenjskem izboljšuje in tudi prav je tako, saj kdor spremlja te stvari lahko sam ugotovi, da Dolenjci čeprav smo vesel narod še precej zaostajamo na primer za Primorci, Štajerci itn. Člani zborov se bomo še naprej trudili in ohranjali to našo kulturno dediščino, prav pa bi bilo, da bi se nam še vi ostali pridružili, ki ne veste, kako bi najbolje porabili svoj prosti čas, če pa vam že ni do prepevanja lepih ljudskih pesmi, pa se vsaj takrat potrudite, ko pride čas revije, pridite nas vse skupaj poslušati in ocenjevati. Podolžini vaših aplavzov bomo najlažje sami ugotovili ali smo dobro zapeli in seveda tudi izbrali takšne pesmi, ki so vam všeč.

Sedaj se prav gotovo vsi zbori pridno pripravljajo in učijo pesmi za naše največje srečanje pevcev zborovskega petja, ki bo 22. 6. 1986 v Šentvidu ali takoj imenovani »Pevski tabor«, ki je vsako leto v Šentvidu pri Stični. Pridite tudi vi kot gledalci in poslušalci.

Za MPZ Marija Jerele

Slika kot vidite ni najnovejša, je pa gotovo ena tistih, ki jo imajo pevci skrbno shranjeno. Posnetek je nastal ob otvoritvi nove proizvodne hale v Belem Manastiru. Na njem se bodo našli tudi tisti, ki v zboru žal ne prepevajo. Naj jim bo to morda tudi povabilo, da se vrnejo.

KURIR

**Zavedni domoljubi vplačujejo
na ž. rač. 51800-678-95822
ZVEZE PROSTOVOLJCEV – BORCEV
ZA SEVERNO MEJO 1918 – 1919
MARIBOR**

prispevke za MAISTROV SPOMENIK

Posnemajte, dragi Slovenci!

Dolgoletna želja vsch borcev za severno mejo v letih 1918–1919, da se v Mariboru postavi spomenik generalu Maistru, temu zavednemu in zaslužnemu Slovencu, vojskovodji in pesniku se je, kot ste seznanjeni, pričela uresničevati.

Glede na narodnozavedni in junaški značaj dejanj našega generala Maistra, smo njegovi borci, združeni v Zvezi prostovoljcev – borcev za severno mejo 1918–1919, prepričani, da se bo širša slovenska javnost odzvala akciji zbiranja prispevkov za postavitve njegovega spomenika.

V ta namen vas seznanjamo s številko zbirnega računa, na katerega je možno vplačati prispevke za postavitve spomenika.

Prepričani smo, da se boste odzvali našemu pozivu, za kar se vam toplo zahvaljujemo.

Predsednik
Viktor Koritnik

— Kongres je uspel! Delegati so bili s hrano in pijačo zelo zadovoljni.

IZ PODSTREŠJA

Povsem naključno je naš objektiv zaropal na podstrešja, kjer je odkril marsikaj.

Ali smo res tako varčni in živimo po načelu: »Čez sedem let vse prav pride.« (čeprav so tu shranjene stvari, ki že tretje sedemletno obdobje tu čakajo na kdo ve koga).

Bolj verjetno je to prah naše malomarnosti, ki je na podstrešjih dobro skrita. Očitno ne. Morda se bo našel nekdo, katerega skrb so tudi podstrešja in jih uredil ter pospravil.

Le z nekaj motivi vam želimo »pričarati« idiliko naših podstrešij.

IMV KURIR izdaja delovna organizacija Industrija motornih vozil Novo mesto. Izhaja vsakih 14 dni v 5500 izvodih. Glavni urednik: Jasna Šinkovec. Odgovorni urednik: Čedo Negovanovič. Tehnični urednik: Mira Zonta. Člani uredniškega odbora: Zvone Pavlin (predsednik), Brigita Redek-Jeriček, Spasenka Lazarov, Danica Mezič, Rudi Dolenšek, Anton Longar, Anton Luzar in Ljubo Skupek. Izdajateljski svet: Marko Rajkovača, Vida Rifelj, Vojko Grobovšek, Jasna Šinkovec, Miloš Jakopec in Spasenka Lazarov (predsednik). Uredništvo in uprava: Novo mesto, Zagrebška c. 18/20. Grafična priprava in tisk: TISKARNA NOVO MESTO.